

Wilhelmina Kinderziekenhuis

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

Hersentumoren bij kinderen

Van kliniek naar laboratorium en terug

VOKK symposium 1 april 2017

Judith de Bont
Kinderneuroloog

Opzet presentatie

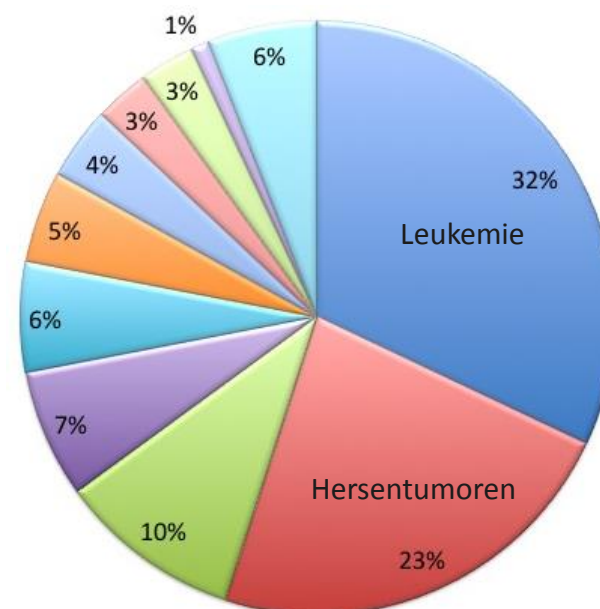
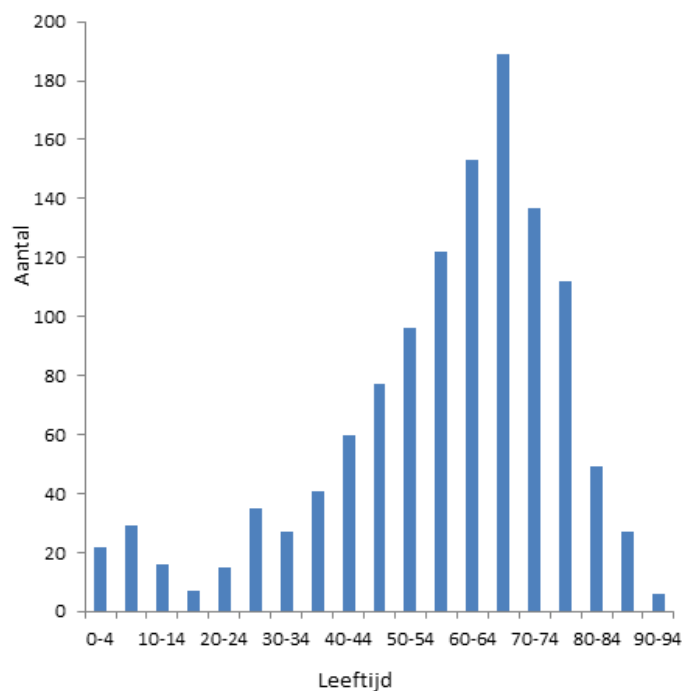
- Voorkomen
- Verschillende types
- Lokalisatie
- Symptomen
- Diagnose
- Behandeling

Hersentumoren bij kinderen

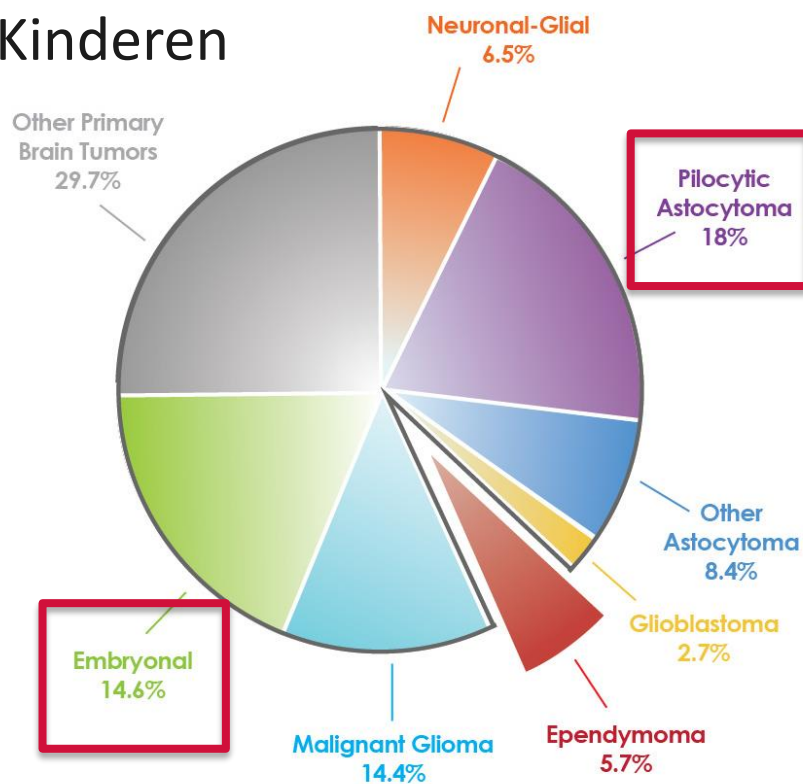
- 15-20% van de tumoren bij kinderen
- 120 kinderen per jaar in Nederland
- Indeling op basis van lokalisatie
- Indeling op basis van pathologie

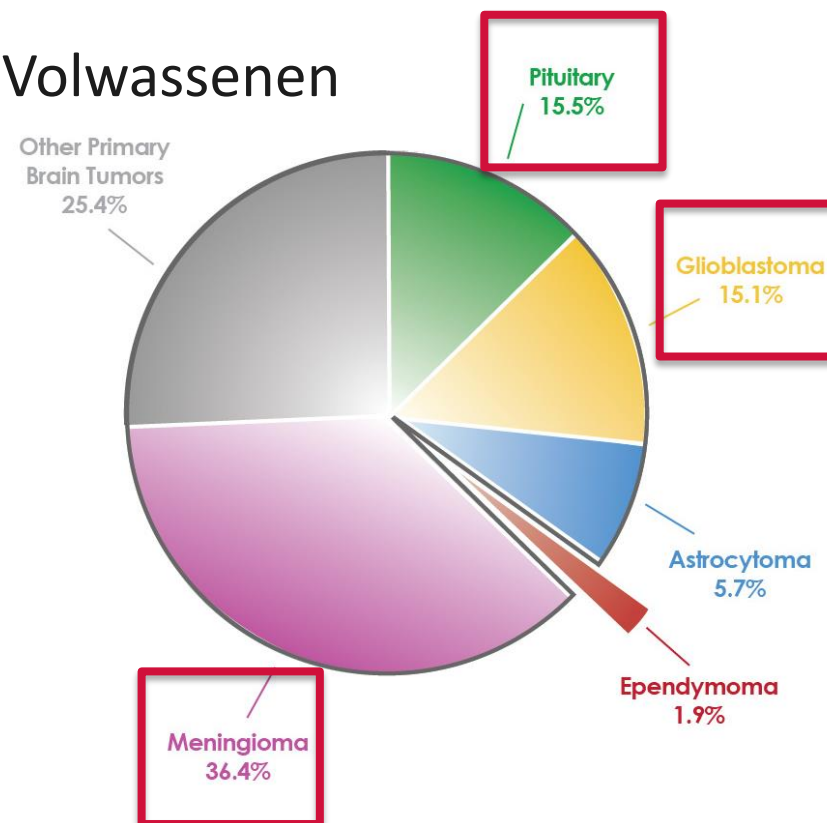

Soorten hersentumoren

Kinderen

Volwassenen

Hersentumoren bij kinderen

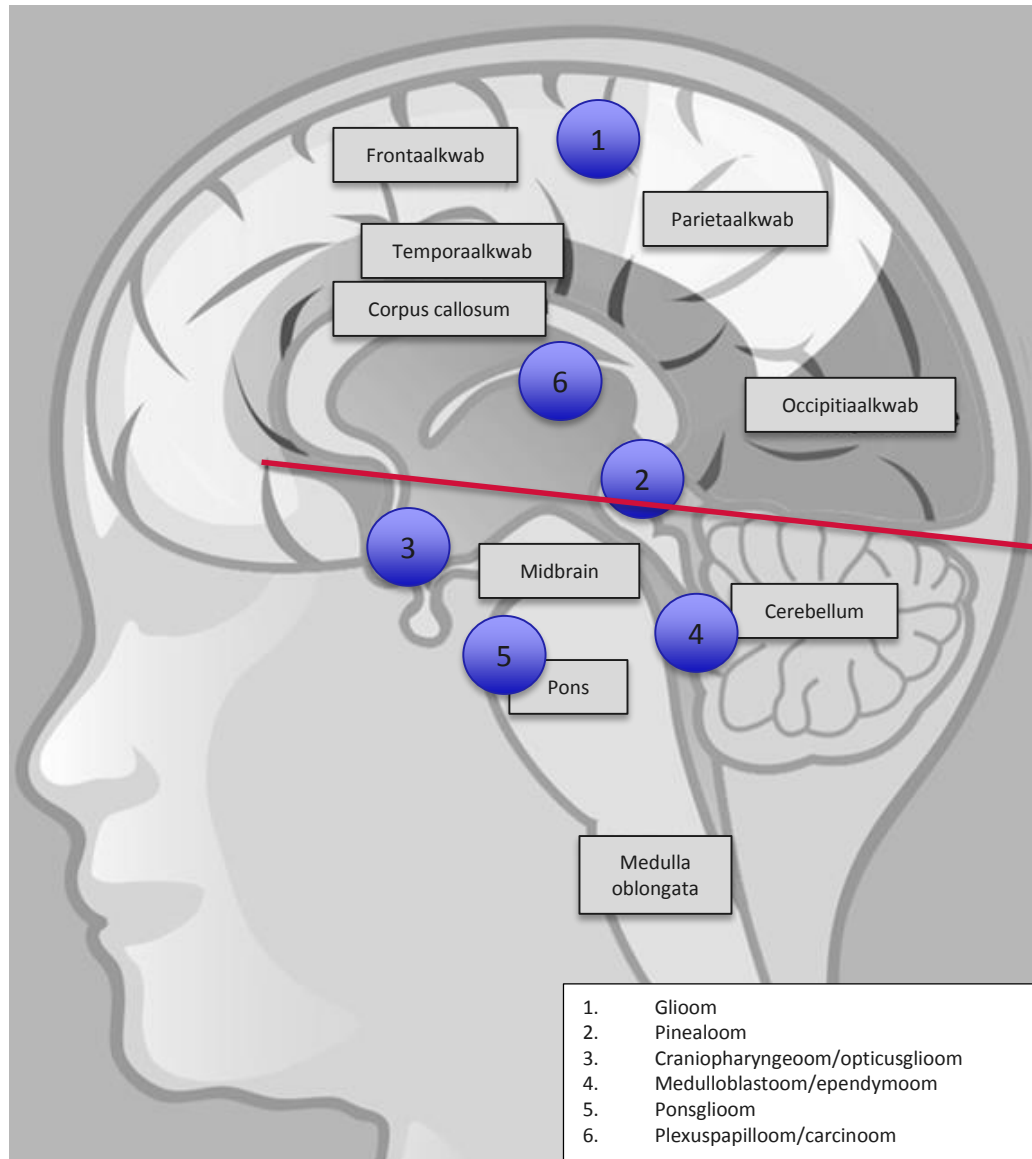
- Laaggradig (gr I/II)
 - Groeien langzaam
 - Zaaïen niet uit
 - Bv pilocytair astrocytoom
- Hooggradig (gr III/IV)
 - Groeien snel(ler)
 - Kunnen uitzaaien
 - Altijd nabehandeling noodzakelijk
 - Bv medulloblastoom, pongsglioom

Lokalisatie van hersentumoren

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

- (hooggradig) glioom
- Meningeoom
- Plexuspapilloom
- Pinealoom

- Pilocytair astrocytoom
- Medulloblastoom
- Ependymoom
- Pongglioom

Symptomen van hersentumoren

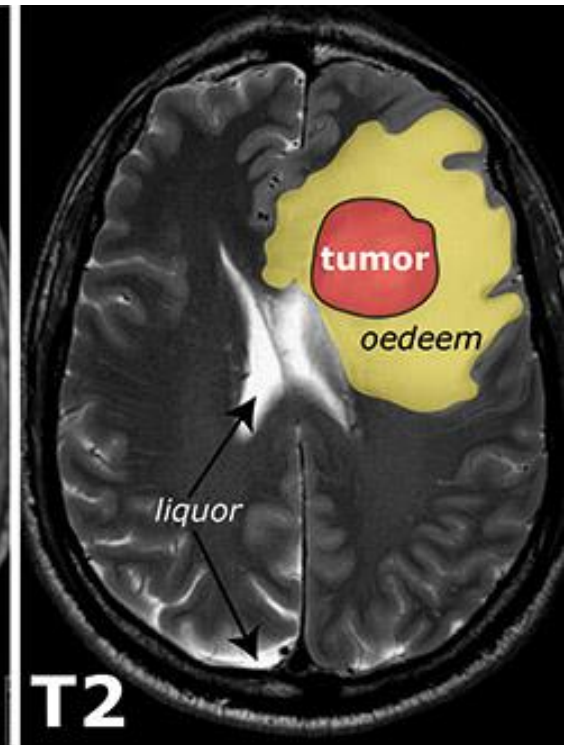
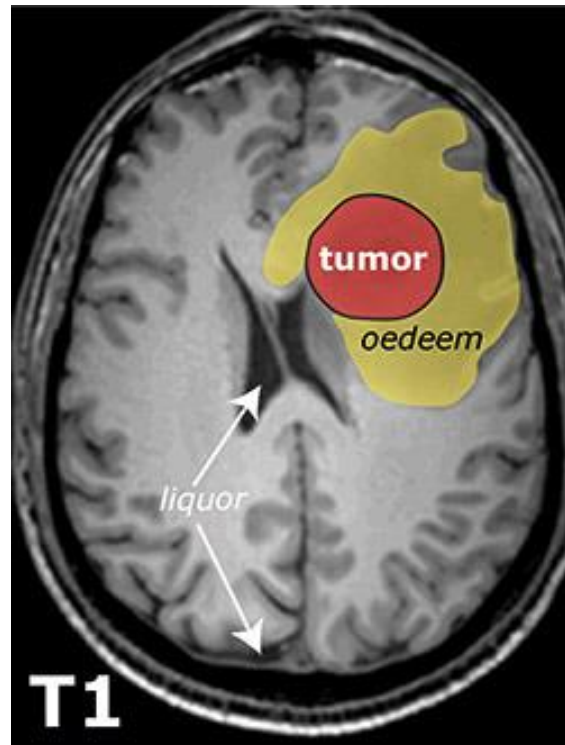
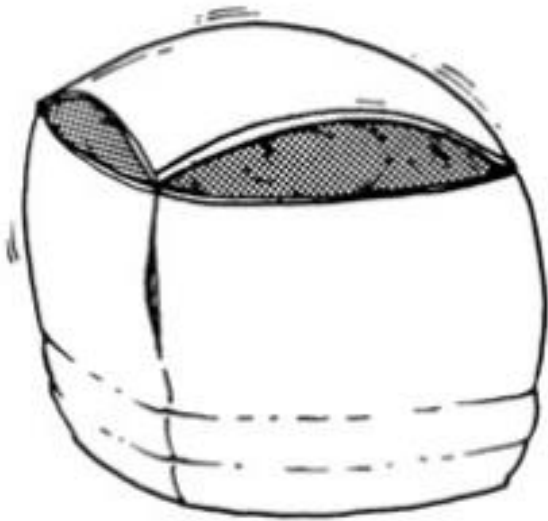
Meest voorkomende presenterende symptomen bij kinderen met een hersentumor per locatie

Algemeen	Tumoren van de achterste schedelgroeve	Supratentoriële tumoren, exclusief centrale tumoren	Centrale tumoren	Hersenstamtumoren
<p>Hoofdpijn</p>	<p>Misselijkheid</p>	<p>symptomen van verhoogde intracranieële druk, ongespecificeerd (45%)</p>	<p>Hoofdpijn</p>	<p>Afwijkend lopen</p>
<p>Misselijkheid</p>	<p>Hoofdpijn</p>	<p>convulsie (38%)</p>	<p>scheelzien (21%)</p>	<p>hersenzenuwparalyse, ongespecificeerd (52%)</p>
<p>Afwijkend lopen</p>	<p>abnormaal looppatroon of coördinatie (60%)</p>	<p>papiloedeem (20%)</p>	<p>abnormale oogbewegingen (21%)</p>	<p>piramidale symptomen (33%)</p>
<p>convulsie (13%)</p>	<p>papiloedeem (35%)</p>	<p>focale neurologische symptomen, ongespecificeerd (17%)</p>	<p>Misselijkheid</p>	<p>hoofdpijn (23%)</p>
	<p>abnormale oogbewegingen (20%)</p>	<p>hoofdpijn (11%)</p>	<p>papiloedeem (19%)</p>	<p>scheelzien (20%)</p>

Hoge hersendruk

Verhoogde hersendruk

Lokale druk en zwelling

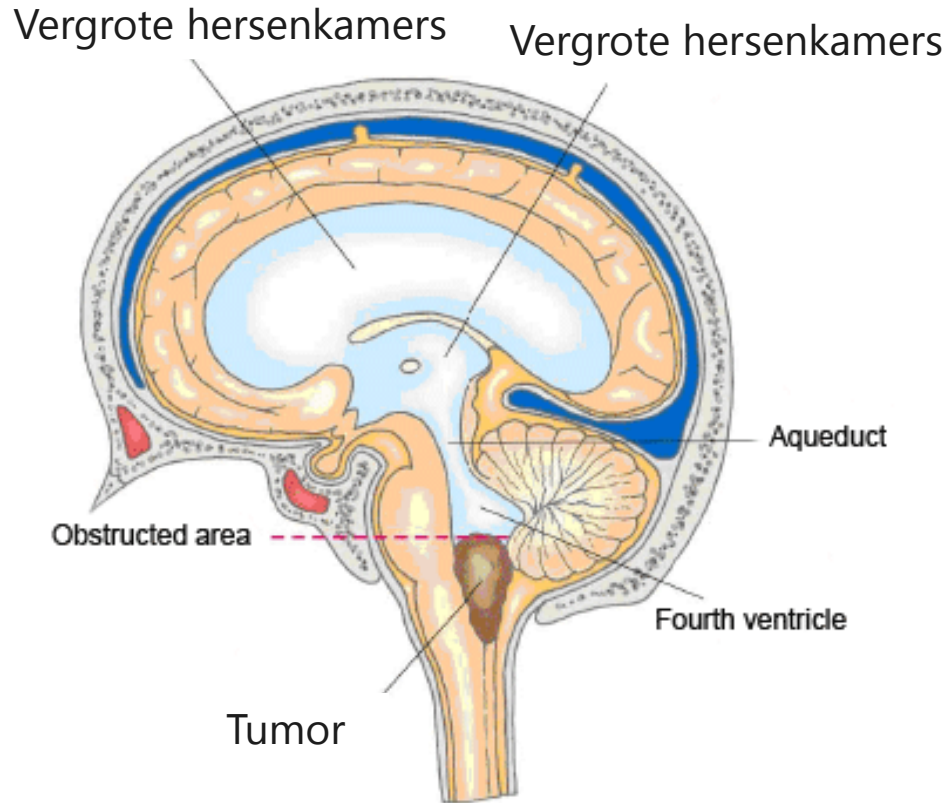
Verhoogde hersendruk

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kideroncologie

Waterhoofd

Symptomen van hersentumoren

Meest voorkomende presenterende symptomen bij kinderen met een hersentumor per locatie

Algemeen	Tumoren van de achterste schedelgroeve	Supratentoriële tumoren, exclusief centrale tumoren	Centrale tumoren	Hersenstamtumoren
hoofdpijn (33%)	misselijk en braken (75%)	symptomen van verhoogde intracranieële druk, ongespecificeerd (45%)	hoofdpijn (50%)	abnormaal looppatroon of coördinatie (78%)
misselijk en braken (32%)	hoofdpijn (68%)	convulsie (38%)	Problemen met zien	hersenzenuwparalyse, ongespecificeerd (52%)
Problemen met zien	abnormaal looppatroon of coördinatie (60%)	papiloedeem (20%)	abnormale oogbewegingen (21%)	piramidale symptomen (33%)
convulsie (13%)	Problemen met zien	focale neurologische symptomen, ongespecificeerd (17%)	misselijk en braken (20%)	hoofdpijn (23%)
		hoofdpijn (11%)	papiloedeem (19%)	Problemen met zien

Problemen met zien

Problemen met zien

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

- **Scheelzien**

- Uitval aansturende hersenzenuwen

Kijken naar rechts

- **Wazig zien**

- Door druk op oogzenuw door verhoogde hersendruk (papiloedeem)
- Door ingroei van tumor in oogzenuw

Symptomen van hersentumoren

Meest voorkomende presenterende symptomen bij kinderen met een hersentumor per locatie

Algemeen	Tumoren van de achterste schedelgroeve	Supratentoriële tumoren, exclusief centrale tumoren	Centrale tumoren	Hersenstamtumoren
hoofdpijn (33%)	misselijk en braken (75%)	symptomen van verhoogde intracranieële druk, ongespecificeerd	hoofdpijn (50%)	Afwijkend lopen
misselijk en braken (32%)	hoofdpijn (68%)	Epilepsie	scheelzien (21%)	Neurologische uitval
Epilepsie	Afwijkend lopen	papiloedeem (20%)	abnormale oogbewegingen (21%)	misselijk en braken (33%)
convulsie (13%)	abnormale oogbewegingen (20%)	Neurologische uitval	misselijk en braken (20%)	hoofdpijn (23%)
		ongespecificeerd (17%)	papiloedeem (19%)	scheelzien (20%)
		hoofdpijn (11%)		

Uitval van functies

Functie-uitval

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

- **Epilepsie**

Functie-uitval

- **Epilepsie**

- **Neurologische uitval**

- Hersenzenuwen
 - Scheelzien
 - Scheef gezicht
 - Moeite met praten/slikken
 - Kwijlen
- Motoriek/gevoel/coördinatie
 - Zwakte hand/been
 - Gevoelsstoornissen
 - Wankel ter been
 - Moeite met grijpen/dingen pakken

Overige symptomen

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

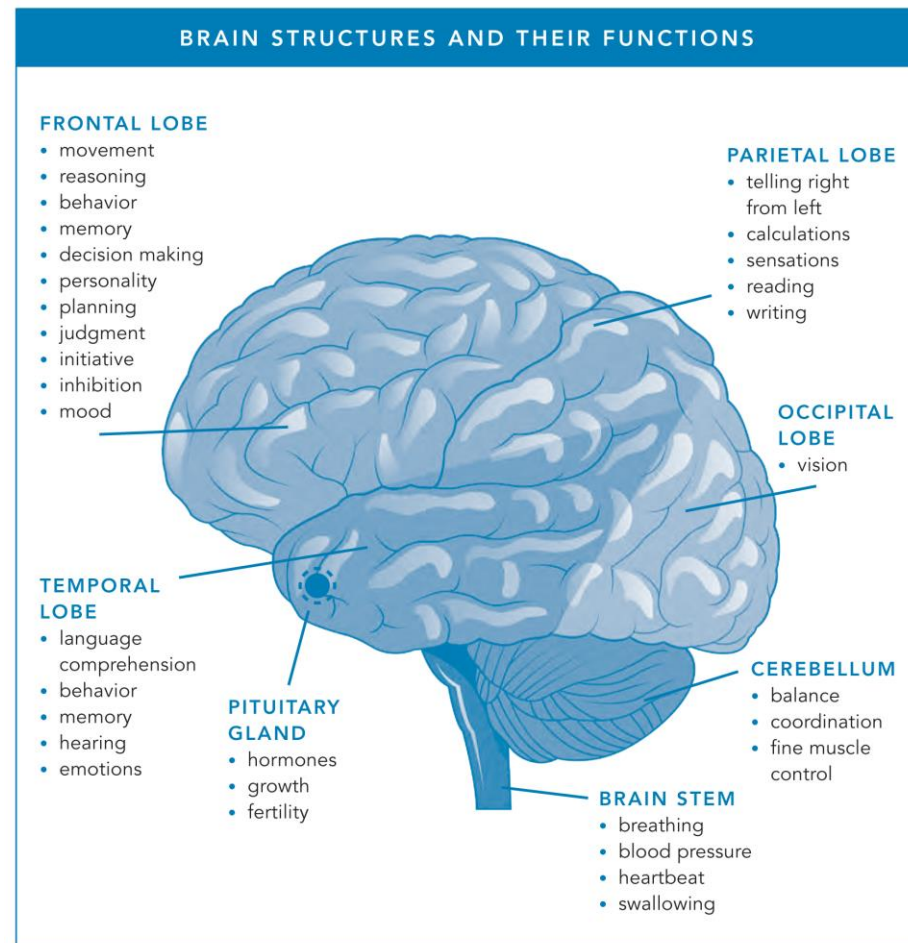
- Gedragsverandering
- Abnormale positie van het hoofd
- Vroege of late puberteit
 - Tumoren hypofyse
 - Rek hypofyse steel door verhoogde hersendruk

Diagnose

- Neurologisch onderzoek
- Oogheelkundig onderzoek
- CT scan
- MRI scan
- Operatie
 - Biopt
 - Verwijderen tumor

Behandeling

1. Alleen operatie

-laaggradige tumoren, bv pilocytair astrocytoom

2. Operatie + nabehandeling (chemotherapie en/of bestraling)

-Bv medulloblastoom of ependymoom

3. Geen operatie mogelijk (vanwege locatie)

-laaggradige tumoren -> afwachten of chemotherapie

-hooggradige tumoren, bv ponsglioom -> bestraling en/of chemotherapie

Opzet behandeling PMC

- **Multidisciplinair team**
 - Oncoloog
 - Neuroloog
 - Radioloog
 - Neurochirurg
 - Radiotherapeut
 - Endocrinoloog
 - Revalidatiearts
 - Oogarts
 - Verpleegkundig specialist
 - Psycholoog
 - Maatschappelijk werk

Opzet behandeling PMC

- Korte lijnen
- Wekelijks multidisciplinaire bespreking
- Wekelijks multidisciplinaire poli
 - Beperken ziekenhuisbezoeken voor verschillende specialismen
- Uitslagen scans binnen enkele dagen
- Onderzoeksmogelijkheden voor nieuwe behandelingsmodaliteiten

Vragen?

PrinsesMÁXIMA
centrum voor kinderoncologie

